

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

k dokumentácii pre stavebné povolenie – zmena po územnom rozhodnutí

Rieka Nitra – Preseľany

Biokoridor od rkm 79,635 (cestný most Preseľany) po odberný objekt rkm 80,500

pre účely zadržania vody v krajine prostredníctvom vytvorenia prírodného biokoridoru a revitalizácie ramien rieky Nitry

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE.....	3
2	ZÁKLADNÉ ÚDAJE CHARAKTERIZUJÚCE STAVBU A JEJ BUDÚCU PREVÁDZKU.....	3
3	VÝCHODISKOVÉ PODKLADY	6
4	ČLENENIE STAVBY NA PREVÁDZKOVÉ SÚBORY A STAVEBNÉ OBJEKTY	7
4.1	Zoznam stavebných objektov	7
4.2	Zoznam prevádzkových súborov	7
5	ČASOVÉ A VECNÉ VÄZBY NA OKOLITÚ VÝSTAVBU A SÚVISIACE INVESTÍCIE	7
6	PREHĽAD UŽÍVATEĽOV A PREVÁDZKOVATEĽOV	7
7	TERMÍN ZAČATIA A DOKONČENIA STAVBY	7
8	SKUŠOBNÁ PREVÁDZKA A DOBA JEJ TRVANIA VO VZŤAHU K DOKONČENIU A KOLAUDÁCIÍ STAVBY	7
9	ÚDAJE O PRÍPADNOM POSTUPNOM UVÁDZANÍ DO PREVÁDZKY, ALEBO O PRÍPADNOM PREDČASNOM PREVÁDZKOVANÍ	7
10	CELKOVÉ NÁKLADY STAVBY	7

1 IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov stavby:	Rieka Nitra – Preseľany Biokoridor od rkm 79,635 (cestný most Preseľany) po odberný objekt rkm 80,500 pre účely zadržania vody v krajine prostredníctvom vytvorenia prírodného biokoridoru a revitalizácie ramien rieky Nitry
Miesto stavby:	Preseľany
Okres :	Topoľčany
Kraj:	Nitriansky
Investor/obstarávateľ:	Hydro-Gen a.s. Nábřežie Mládeže č. 89, 949 01 Nitra
Projektant:	Tria projekt s.r.o., Štefana Kráľika 16, 841 08 Bratislava
Dodávateľ stavby:	Bude určený investorom
Katastrálne územie:	Preseľany
Charakter stavby:	Vodná stavba
Stupeň dokumentácie:	Dokumentácie pre stavebné povolenie – zmena po územnom rozhodnutí
Dátum spracovania dokumentácie:	august 2019

Projektová dokumentácia je spracovaná pre účely stavebného povolenia v rozsahu podľa zákona č.50/1976 v znení zákona č.103/1990 Zb., zákona č.262/1992 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a následných vyhlášok a zákonov, zmysle zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a zákona NR SR 07/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE CHARAKTERIZUJÚCE STAVBU A JEJ BUDÚCU PREVÁDZKU.

V tejto časti bola rieka Nitra zregulovaná v rokoch 1969-73. Bola postavená hať Preseľany v rkm 80,400 za účelom ochrany oblasti proti záplavám, vzdutie hladiny pre poľnohospodárske účely a pre energetické využitie (MVE).

V rámci úprav koryta Nitry boli odstavené staré ramená toku a tok bol napriamený. Na základe záverov štúdie bol vypracovaný základný návrh biokoridoru. Tento bol v rámci konzultácií s investorom upravovaný až do výslednej polohy, kde boli zohľadnené aj križovania so závlahovým potrubím.

Biokoridor je orientovaný na zhodnotenie jestvujúceho pozemku vzhľadom k možnosti na vytvorenie priaznivých stanovišť pre vtáctvo a zároveň je v súlade s USES, kde bola táto

Rieka Nitra – Preseľany

Biokoridor od rkm 79,635 (cestný most Preseľany) po odberný objekt rkm 80,500

pre účely zadržania vody v krajine prostredníctvom vytvorenia prírodného biokoridoru
a revitalizácie ramien rieky Nitry

Dokumentácia pre stavebné povolenie – zmena po územnom rozhodnutí

Sprievodná správa

oblasť charakterizovaná ako interakčný prvok Pažiť-Sihoť- predovšetkým IP1, MBc4 a nS4 (Pauditsová-Reháčová 2008).

Záujmové územie je začlenené do systému chránených území, ktoré sú stanovené zákonom č.543/2002 Z.z o ochrane prírody a krajiny ako Chránené vtáčie územie (CHVÚ) Tribeč.

CHVÚ Tribeč bolo vyhlásené Vyhláškou MŽP SR č. 17/2008 Z. z. na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov dľa prostredného, hrdličky poľnej, krutihlava hnedého, lelka lesného, muchára sivého, muchárika bieločrného, orla kráľovského, penice jarabej, prepelice poľnej, včelára lesného, výra skalného, žltouchvosta lesného a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Chránené vtáčie územie sa nachádza v okrese Nitra v k. ú. Bádice, Dolné Lefantovce, Horné Lefantovce, Jelenec, Mechenice, Sokolníky, Výčapy-Opatovce, Žirany, v okrese Partizánske v k. ú. Baštín, Janova Ves, Klátova Nová Ves, Veľké Bošany, v okrese Topoľčany v k. ú. Čeladince, Hrušovany, Koniarovce, Kovarce, Krnča, Nitrianska Streda, Oponice, Práznovce, Preseľany, Solčany, Súlovce, Topoľčany a v okrese Zlaté Moravce v k. ú. Kostolany pod Tribečom, Ladice, Velčice a Zlatno. Celé CHVÚ má výmeru 23 802,80 ha.

V manipulačnom poriadku sú stanovené kóty hladín nad haťou :

- 152,30 m n.m.Bpv – minimálna prevádzková hladina
- 152,80 m n.m.Bpv – maximálna prevádzková hladina
- 154,51 m n.m.Bpv – $Q_N = 420 \text{ m}^3\text{s}^{-1}$ – navrhovaná úprava koryta

Z vodnej nádrže nad haťou sú povolené odbery:

- Pre závlahy 240 l/s Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Vysokoškolský poľnohospodársky podnik SPU, závod Oponice
- Pre Malú vodnú elektrárňu 2 x $10 \text{ m}^3\text{s}^{-1}$ ako maximálny odber
- Pre závlahy 202 l/s Hydromeliorácie š.p. Bratislava

Hydrologické údaje podľa manipulačného poriadku sú nasledovné

• Tok	Nitra
• Profil	Obec Preseľany rkm 80,400
• Hydrologické číslo	4-21-12-027
• Plocha povodia	2 276,15 km ²
• Dlhodobý ročný prietok	16,12 m ³ s ⁻¹
• Priemerné denné prietoky dosiahnuté alebo prekročené priemerne počas	

Dni v roku	30	90	180	270	330	355	364
[m ³ s ⁻¹]	36,600	18,516	10,361	6,968	5,301	4,050	2,975

- Maximálne prietoky dosiahnuté alebo prekročené raz za

Roky	1	2	5	10	20	50	100
[m ³ s ⁻¹]	74,9	128,9	197,9	242,5	284,5	336,9	374,8

Rieka Nitra – Preseľany

Biokoridor od rkm 79,635 (cestný most Preseľany) po odberný objekt rkm 80,500

pre účely zadržania vody v krajine prostredníctvom vytvorenia prírodného biokoridoru
a revitalizácie ramien rieky Nitry

Dokumentácia pre stavebné povolenie – zmena po územnom rozhodnutí

Sprievodná správa

Uvedené prietokové údaje vyjadrujú prirodzený hydrologický potenciál a sú zaradené do II. triedy spoľahlivosti (podľa STN 751400) podľa SHMU Bratislava zo dňa 28.2.2014

Parametre a popis odberného objektu rkm 80,500 Nitry (nie je súčasťou PD - je samostatný)

Kóta prahu objektu	150,30 m n.m. Bpv.
Šírka nátoku :	DN1700
Kóta dna v objekte	150,10 m n.m. Bpv.
Sklon dna v rámci objektu	vodorovné
Stavidlo na DN1700 (povodňové)	1 ks
Stavidlá manipulačné DN1000	2 ks
Provizórne hradenie na vstupe	2,0 x 1,7 [m] segmenty
Česle na vstupe	2,0 x 1,7 medzery 0,025 [m]
Hradenie v man. šachte s možnosťou držania hladiny	3,0 x 2,7 [m] segmenty
Sklon kanála do starého ramena	1,4 %
Kóta zaústenia kanála do starého ramena	149,75 m n.m. Bpv.
Kóta dna kanála pre odber do biokoridoru	151,45 m n.m. Bpv.

Samostatný železobetónový celok pozostáva z nátoky vody do 13,5 až 2m širokého vtoku, drážok provizórneho hradenia 2 x 1,7 m. Ďalej voda prechádza vodorovným potrubím DN1700 mm do manipulačnej šachty, kde je osadené povodňové stavidlo DN1700, stavidlo manipulačné s bezpečnostným prepacom šírky 1,5m a dvoma stavidlami DN1000 mm pre každý odber samostatne. Odber do starého ramena je na kóte dna šachty, t.j. 150,10 m n.m. Bpv. a odber do biokoridoru je na kóte 151,45 m n.m. Bpv. Manipulačná šachta je umiestnená na vzdušnom svahu ľavostrannej hrádze s prístupom z koruny hrádze. Šachta je mimo korunu hrádze. Zo šachty pokračujú dve potrubia DN1000 a sú ukončené betónovým čelom. Potrubia sú vodorovné a vo vzdialenosti cca 10m od vzdušného líca hrádze v zmysle požiadavky správcu toku.

Parametre a popis biokoridoru

Navrhovaným cieľom je líniový porast prirodzeného druhového zloženia (dub zimný, lipa malolistá, jaseň štíhly) alebo ovocných stromov (orech, čerešňa, moruša), resp. charakteru mäkkého luhu s pretekajúcim vodným tokom.

Navrhovaný biokoridor bude mať nasledujúce charakteristiky:

- Vytvorí sa oblasť s dostatočnou vlhkovou dotáciou
- Vytvorí sa priaznivé podmienky pre vegetáciu a tvorbu habitatu s bohatou biodiverzitou
- Dotovaný vodou bude výrazným krajinným prvkom, obdobne ako vodný tok v krajine
- Následne sa zabezpečí dotácia vody do vyschnutých mŕtvych ramien rieky, čím sa vytvoria ďalšie hodnotné habitaty mokradového charakteru.
- Vytvorí sa podmienky pre dobudovanie a revitalizáciu vybraných prvkov zelenej infraštruktúry

Trasa biokoridoru bola stanovená postupne a je limitovaná vlastníckymi vzťahmi. Začiatok trasy je nad cestným mostom v Preseľanoch a koniec sa napája na odberný objekt rkm 80,500

Nitry Preseľany. Pozdĺžna niveleta má sklon 1‰ s výnimkou dolnej časti kde na dĺžku 72m má sklon 6,2‰. Celková dĺžka biokoridoru je 1357 m.

Priečny profil je lichobežník v dne 2,5m a sklon svahov 1:6, v mieste križovania so závlahovým potrubím sú navrhnuté priepusty a v miestach pri parcele 2389 je sklon svahov 1:2,5 z dôvodov majetkoprávneho vysporiadania a v závere pri hornom ramene sklon svahov je 1:1,5- stiesnené pomery. Polomer oblúkov je 10 – 50m v jednom prípade 122m. V časti od rkm 0,280 po rkm 1,188 je na ľavom brehu biokoridora vytvorená hrádzka výšky cca 1m a šírkou 2m so sklonom ľavého svahu 1:4 a sklon pravého svahu 1:6 a šírkou dna 2,5m.

V rámci tohto projektu sú riešené len priestorové tvary, vegetačný doprovod bude riešený v samostatnej časti následného projektu.

Odberným objektom pri manipulačných hladinách je možné odberať do biokoridoru maximálne $3 \text{ m}^3 \text{ s}^{-1}$. Predpokladá sa, že do biokoridoru bude natekať maximálne do $2 \text{ m}^3 \text{ s}^{-1}$ vody pri bežných hladinách. Počas povodne je hať vyhradená a hladiny nad haťou sú nižšie. Čiže pri povodňových prietokoch bude odber do biokoridoru menší a závisí od hladiny v mieste odberu.

Opevnenie priečného resp. pozdĺžneho profilu biokoridoru. Ako opevnenie sú navrhované prírodné prvky, t.j. trávnaté a kríkové porasty. Tomuto bude prispôbená manipulácia s prietokmi najmä na začiatku obdobia po vybudovaní diela a je podrobne riešené v súhrnnej technickej správe.

V trase biokoridoru sa ako tesnenie uvažuje súčasné miestne pôdne vlastnosti materiálov (z časti ílovité materiály).

3 VÝCHODISKOVÉ PODKLADY

- výškopisné a polohopisné zameranie, vypracované - firmou GK Skovajsík s.r.o. (03.2015) a geodet Roman Tomašovic, Hrušovany 170, 956 13 (10/2015)
- manipulačný poriadok pre vodnú stavbu Hať a MVE Preseľany z 01.2015
- Inžiniersko-geologický prieskum, Geo-Komárno s.r.o. (07.2015)
- Biokoridor v Preseľanoch technická štúdia Katedra VHK, SvF, STU Bratislava 2014
- Rieka Nitra-Preseľany: Biokoridor (od rkm 79,635 (cestný most Preseľany) po odberný objekt rkm 80,500) zámer činnosti podľa zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, IBECS, 05/2016 Bratislava
- Rieka Nitra – Preseľany rkm 80,500 Odberný objekt pre účely zadržania vody v krajine prostredníctvom biokoridoru a revitalizácie mŕtvych ramien rieky Nitry, Triaprojekt s.r.o. zmena stavby pred dokončením 11/2015
- požiadavky objednávateľa – Hydro-Gen a.s.
- obhliadka záujmového územia – stanovenie jestvujúceho stavu predmetného územia, objektov susediacej zástavby, prístupových ciest
- trasovanie inžinierskych sietí
- vyjadrenie Hydromeliorácie š.p. k PD 01/17 z 3.4.2017
- vyjadrenie SVP š.p. OZ Piešťany Správa povodia hornej Nitry z 31.3.2017
- Zápisnica z ústneho pojednávania zo dňa 1.8.2019

Dokumentácia bola spracovaná v súlade z východiskovými podkladmi.

4 ČLENENIE STAVBY NA PREVÁDZKOVÉ SÚBORY A STAVEBNÉ OBJEKTY

4.1 Zoznam stavebných objektov

SO 110 Biokoridor

4.2 Zoznam prevádzkových súborov

Predmetná stavba neuvažuje s prevádzkovými súbormi.

5 ČASOVÉ A VECNÉ VÄZBY NA OKOLITÚ VÝSTAVBU A SÚVISIACE INVESTÍCIE

Odberný objekt rkm 80,500 Nitry, jeho dokončenie má priamy vplyv na predmetnú stavbu.

Stavba sa bude realizovať ako celok.

6 PREHĽAD UŽÍVATEĽOV A PREVÁDZKOVATEĽOV

Hydro-Gen a.s.

Nábřežie Mládeže č. 89

949 01 Nitra

7 TERMÍN ZAČATIA A DOKONČENIA STAVBY

Predpoklad zahájenia stavby: február 2020

Predpoklad ukončenia stavby: marec 2021

Lehota výstavby 12 mesiacov

8 SKUŠOBNÁ PREVÁDZKA A DOBA JEJ TRVANIA VO VZŤAHU K DOKONČENIU A KOLAUDÁCIÍ STAVBY

Vzhľadom na charakter stavby nie je predpoklad skúšobnej prevádzky. O skúšobnej prevádzke môže rozhodnúť investor, pokiaľ na užívanie treba zhodnotiť priebeh skúšobnej prevádzky stavby alebo jeho časti.

9 ÚDAJE O PRÍPADNOM POSTUPNOM UVÁDZANÍ DO PREVÁDZKY, ALEBO O PRÍPADNOM PREDČASNOM PREVÁDZKOVANÍ

Pri predmetnej stavbe sa uvažuje s uvedením do prevádzky ako celku. Funkčne bude stavba schopná prevádzky ihneď po riadnom ukončení jednotlivých stavebných prác.

10 CELKOVÉ NÁKLADY STAVBY

Predpokladaný celkový náklad stavby bude do 450 tis. EUR (bez DPH)

Bratislava, august 2019

Ing. Karol Komora